

A szobrok nyelvén

Tegnap beszéltem a szoborral a kórház előtt.

Régóta éreztem, hogy valamit mondani akart nekem, azonban a mai napig — ki tudja, mi okból — elzárkózott mindenfajta közvetlen kapcsolat elől. Talán a járókelők bémész értetlensége riasztotta meg, akik szapora gondolataikba temetkezve csak néha-néha pillantottak fel saját mélységeikből, megborzongtak, valahányszor összevillant a tekintetük, s a másik zavaros szemében megpillantották tükörképüket. A szobor — helyzeti előnyéből fakadóan — kicsit mindannyiuk fölött elnézett, s köcsipkéekkel szegélyezett finom alakjával a szemközti épület felé fordult, amelynek ablakszemrei mindig kigyúltak, mikor a szomorkás télvégi nap bíbor búcsúkönnye felperzselte a haldokló, késő délutáni levegőt.

Egy téli reggelen magam voltam a fürdőben — valahol távol víz zubogott monoton, álmos csobogással — az ablakhoz lapulva próbáltam érzékeimmel megérinteni a házfalon felfutó borostyán didergő, magányos mozdulatát, s beleszólni a sápadt levelek végtelenségig elnyújtott, hangtalan zokogásába.

Akkor intett nekem először a szobor. Fölényes, zúzmarás mosollyal, fűrtökben rázta le átfagyott testéről a hajnalt, óvatos félfordulatot tett, s felnézett felém. Megvallom, megrettentem attól a pillanattól. Védekező állásba helyezkedtem, majd el akartam hagyni a fürdőt, de nem szabadulhattam a szobor rám szegezett, parancsoló tekintetétől. Megláttam kiégett szemét, összepréselt, kőkemény ajkait, s akkor, ott, képesnek éreztem magam arra, hogy megértsem a szobrok ősrégi, szavak nélküli szertartásait. Félénken elmosolyodtam — a tükör azt hazudta, hogy könnyezem. Milyen egyszerű, milyen tiszta is ez az egész! Az embernek nincs igaza, amikor szándékosan egymásba gabalyítja a dolgok csillogó, vékonyra sodort selyemszárait. Hiszen csak egy mozdulat — s máris megszabadulhatsz a rád erőltetett, egyedüli bizonyosságnak elfogadott, egyszeri, egyvalaki által saját használatra megalkotott, szavakba öntött s törvénné emelt kötelékeidről!

Aztán egyszerre vége szakadt a reggelnek, a borongós napnak, Szegednek, a szobornak, a télnek... Valaki fojtottan felkacagott mögöttem, felgyújtotta a villanyt, s kihunytt a hajnali fény.

1992. január